

Nowe technologie w mikroturbinach wiatrowych - prezentacja projektu badawczo-rozwojowego

Dr inż. Andrzej Szajner

Bałtycka Agencja Poszanowania Energii Sp. z o.o.

bape@bape.com.pl

This project has received funding from the European Union's Seventh Programme for research, technological development and demonstration under grant agreement N.º: 608554

Projekt badawczo-rozwojowy SWIP

Nowe innowacyjne, rozwiązania, elementy i narzędzia dla upowszechnienia energetyki wiatrowej na obszarach miejskich i podmiejskich

- Rozwój nowych technologii oraz badanie małych turbin wiatrowych w terenach zurbanizowanych
- Instalacja pilotażowych instalacji w 3 lokalizacjach - w Polsce dwie:
  - Choczewo: 2 kW
  - Kokoszki: 20 kW
- Projekt od 1.10.2013
- Koordynator projektu: Fundacja **CIRCE** – centrum naukowe z Hiszpanii + 12 partnerów

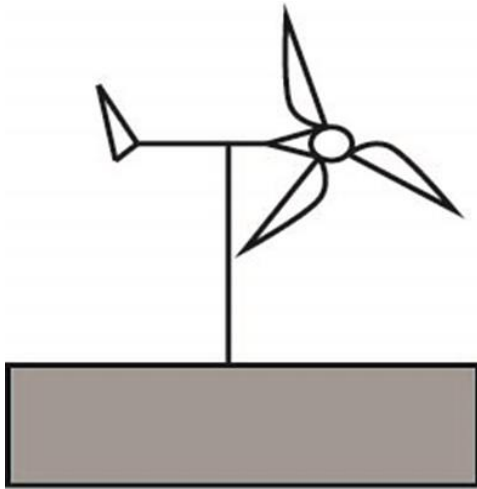

Projekt SWIP

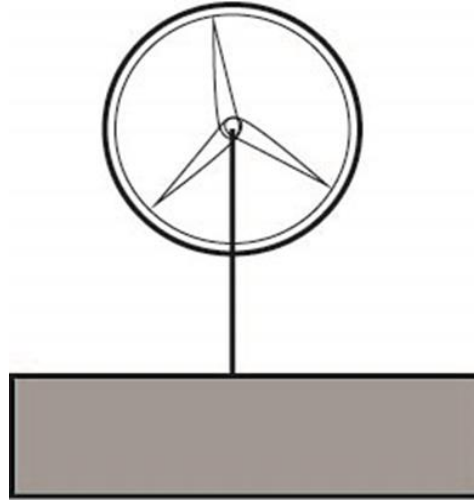

- Badania, prototypy i nowe produkty:
    - stałe magnesy (bez metali ziem rzadkich)
    - przekładnia magnetyczna
    - generator z magnesami stałymi
    - śmigła wirników (poziome, pionowe)
    - system SCADA, regulatory i automatyka
    - kompletne MTW 2V, 4H i 20H
  - Metodologia i software
    - warunki wiatrowe
    - lokalizacja i dobór MTW
  - Zintegrowane rozwiązania dla MTW
    - widok i estetyka, powiązanie z budynkiem, hałas, wibracje, bezpieczeństwo, jakość, bariery
-

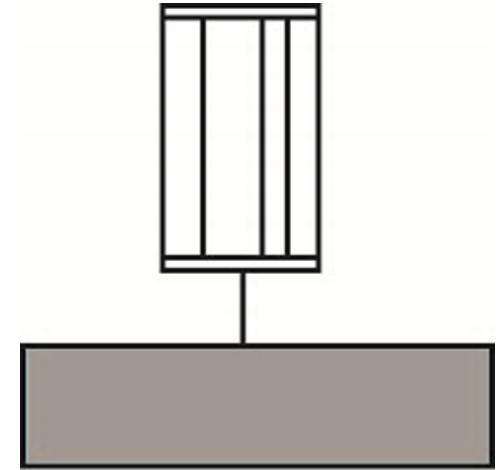
Rodzaje małych turbin wiatrowych MTW

O osi poziomej
HA

Zabudowane
HA

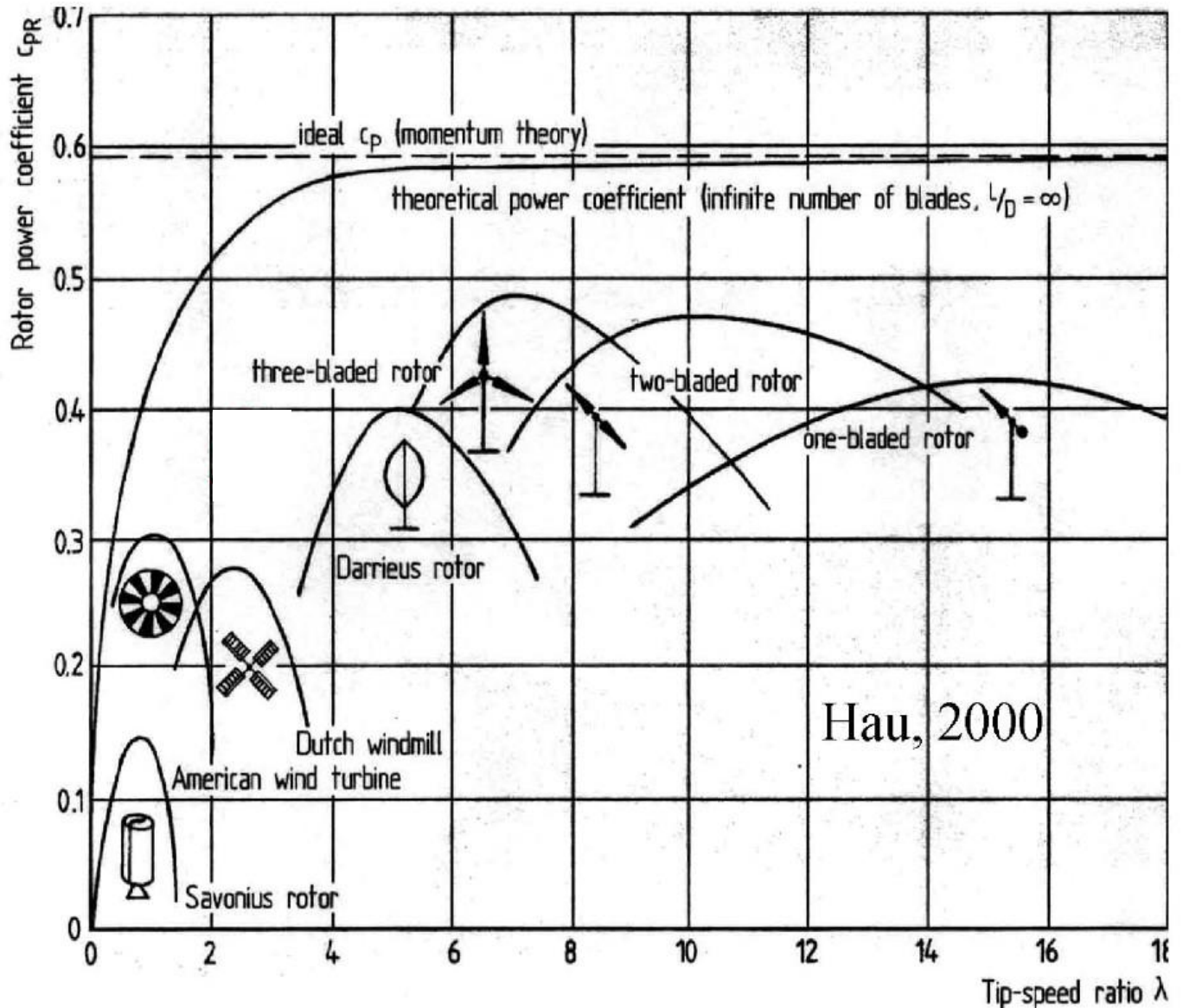
O osi pionowej
VA

- Klasyfikacja TW:
  - mikro - do 1 kW
  - małe – do 100 kW
  - średnie – do 1 MW
- Prawo energetyczne w Polsce:
  - mikro-źródła – do 40 kW

Wskaźnik mocy dla wirników

Parametry dla oceny MTW

- Konfiguracja: oś obrotu pionowa, pozioma, hybrydowe
- Liczba, rodzaj łopat
- Średnica, rozmiary
- Prędkość wiatru (znamionowa)
- Moc znamionowa
- Współczynnik mocy (kW /m^2)/ $0.625 V^3$
- Produktywność dla 4 m/s
- Poziom hałasu
- Koszt jednostkowy

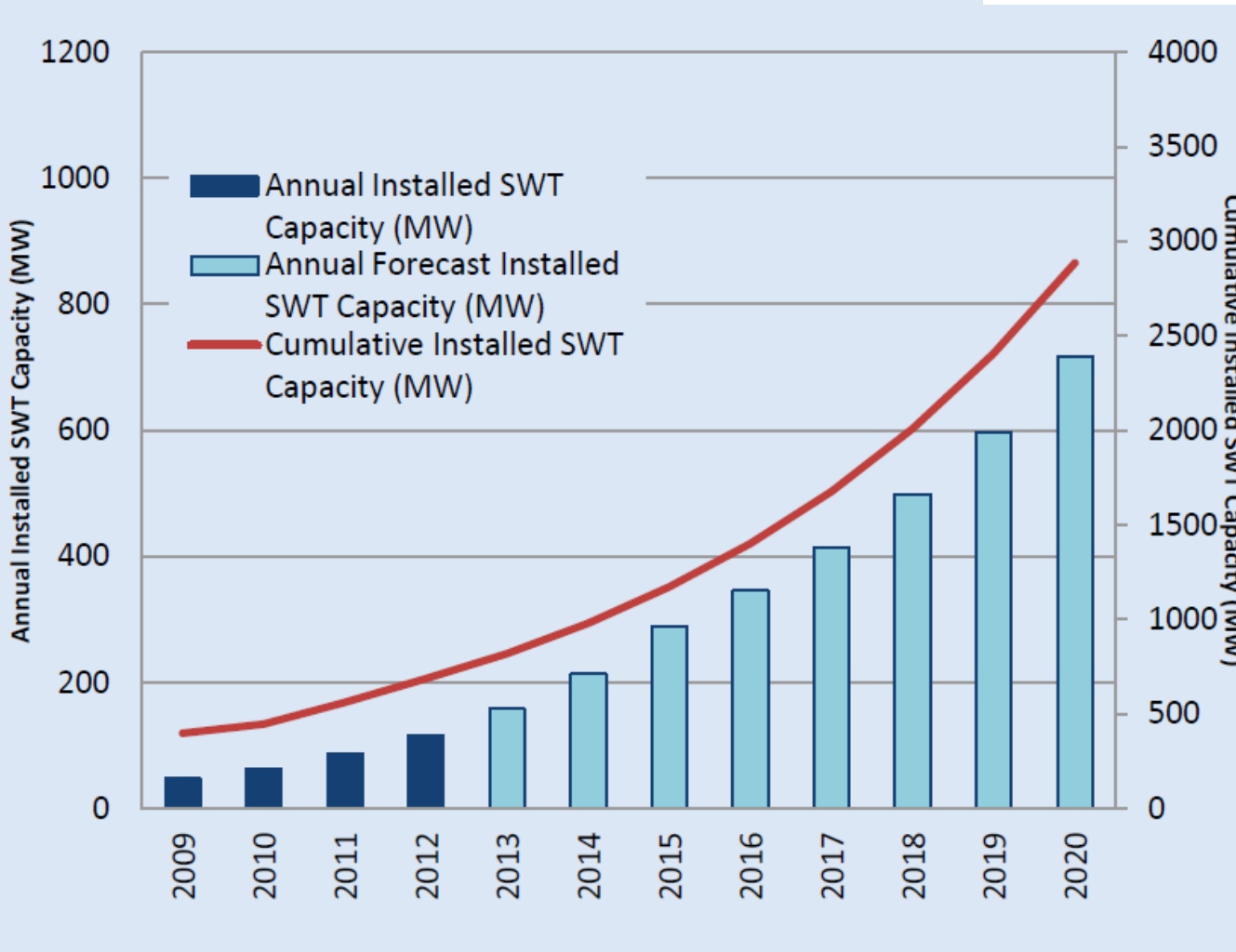
Wyniki benchmarkingu MTW

Parametr		Jedn	1-10 kW HA	1-10 kW VA	>10-30 kW	>30-100 kW
Liczba TW		-	108	33	28	30
Wsp. mocy C _p	Maks	-	0,546	0,585	0,538	0,549
	Średni		0,275	0,316	0,286	0,294
Produkcja dla 4m/s	Maks	kWh/kW	3 077	1 000	2 134	1 360
	Średni		1 111	854	842	847
Cena	Min	PLN/kW	4 138	14 700	8 736	5 240
	Średni		15 217	24 588	14 781	9 601
DGC – koszt wytwarzania	Min	PLN/kWh	371	2 124	1 208	1 971
	Średni		1 609	2 804	2 229	1 971

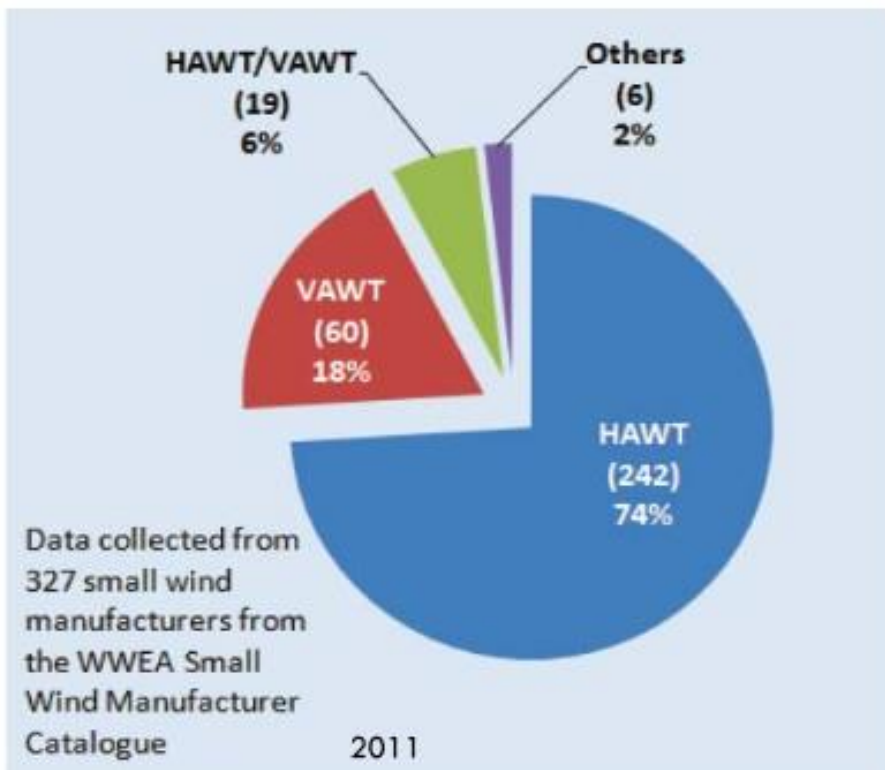
Projekcja dla małych TW

WWEA Report 2014

SWT Installed Capacity World Market Forecast 2009 - 2020

Rynek światowy

HAWT Statistics	
Total Number of HAWT Manufacturers	242
Total Number of HAWT Models < 100 kW	717
Average Rated Capacity	10,8 kW
Median Rated Capacity	3,0 kW
Percentage of Turbines $\leq$ 10 kW	78,1 %
Percentage of Turbines $\leq$ 5 kW	66,2 %

VAWT Statistics	
Total Number of VAWT Manufacturers	60
Total Number of VAWT Models < 100 kW	157
Average Rated Capacity	7,4 kW
Median Rated Capacity	2,5 kW
Percentage of Turbines $\leq$ 10 kW	88,5 %
Percentage of Turbines $\leq$ 5 kW	75,8 %

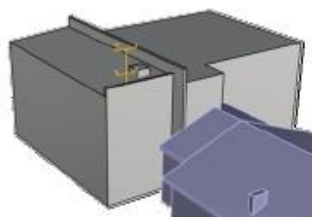
Zasoby energii z wiatru

■ Choczewo

- 12m15

- 10m50

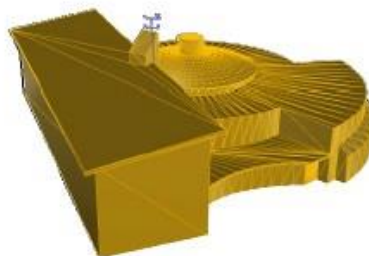

■ Zaragoza

- 18m75

- 16m75

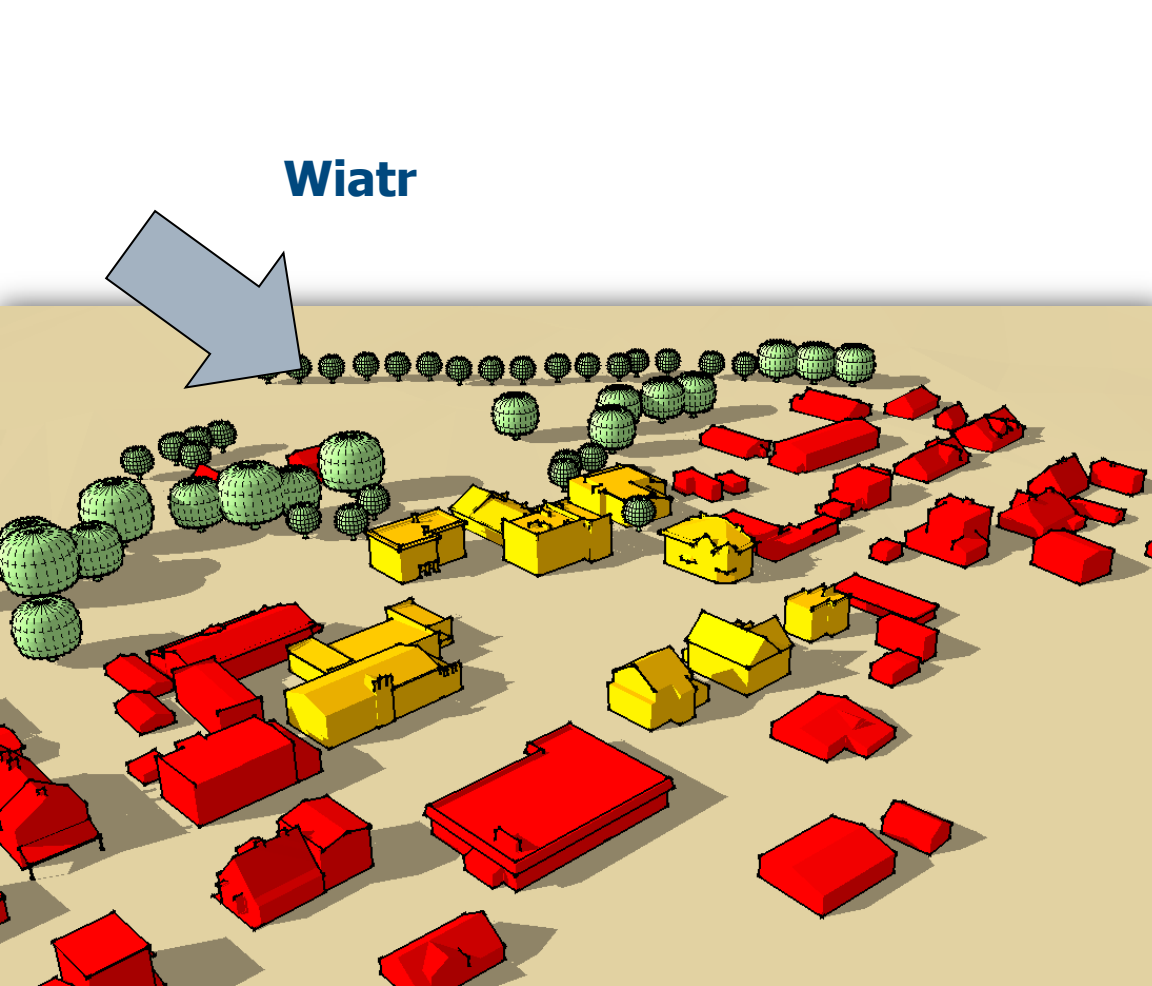
■ Kokoszki

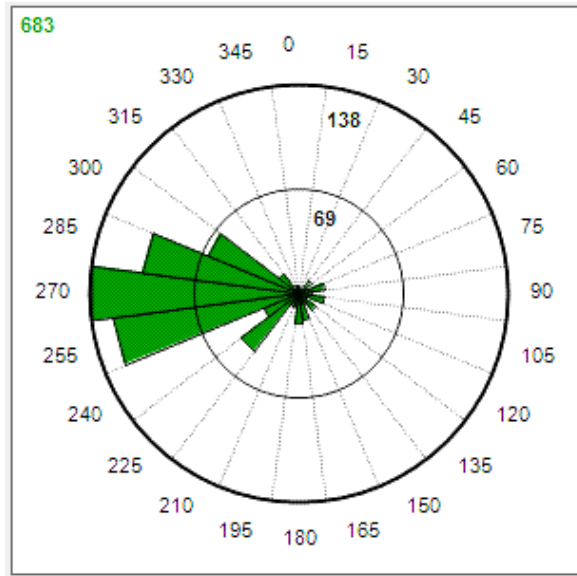
- 24m

- 22m

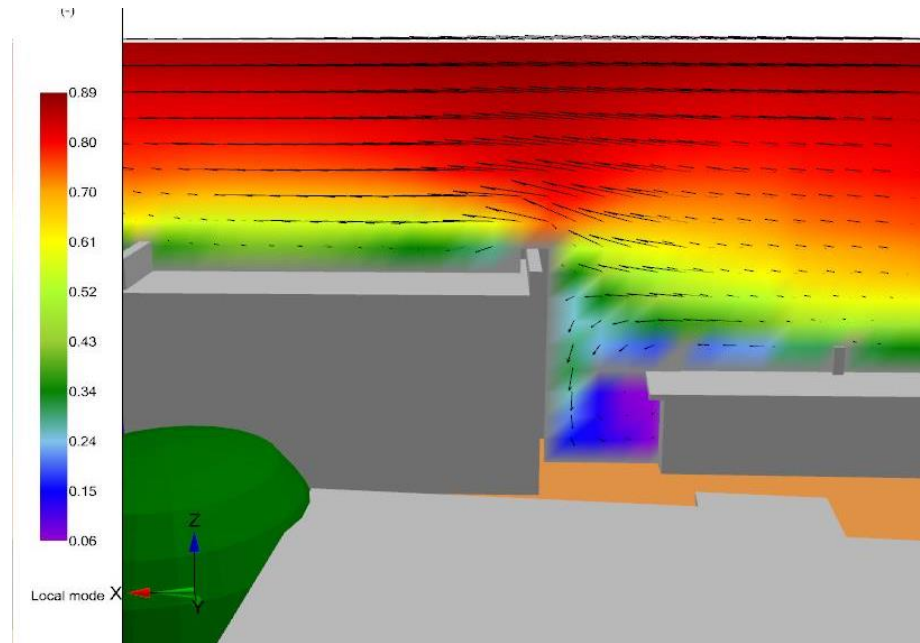
Model budynku i otoczenia

Symulacja zachowania wiatru

Róża energii wiatru

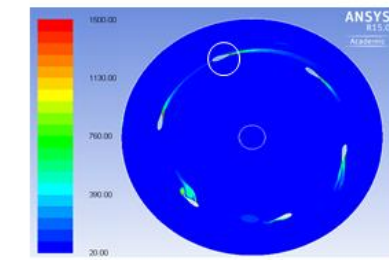
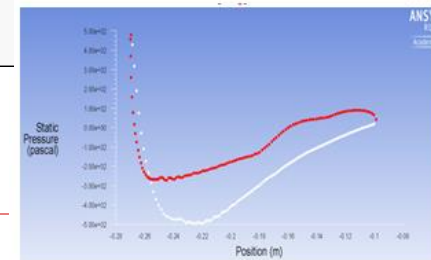
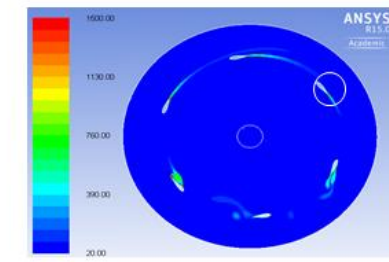
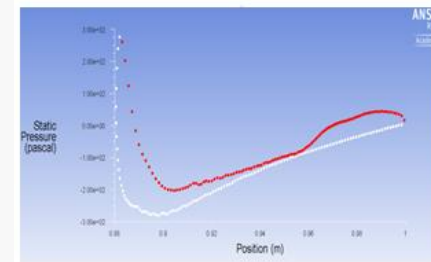
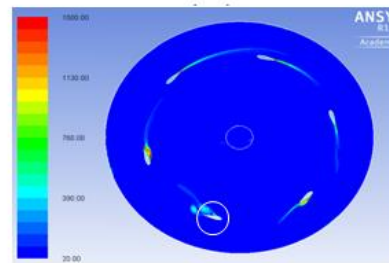
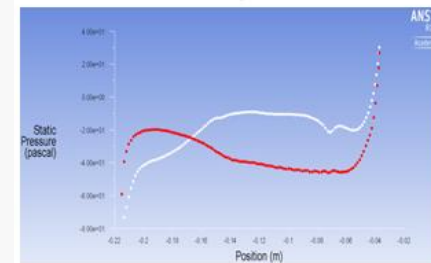
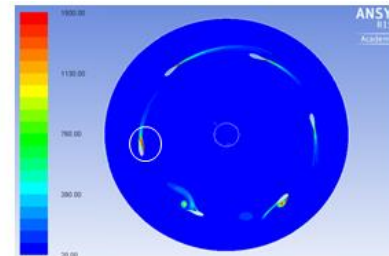
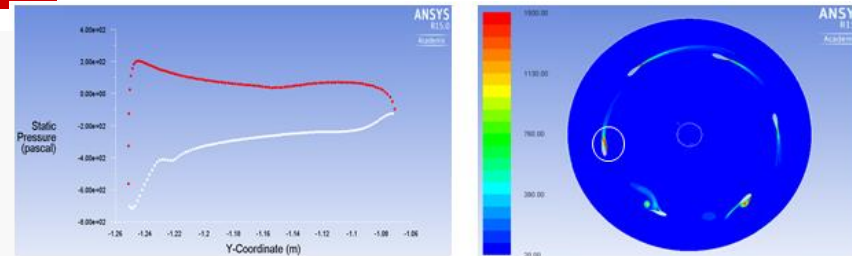
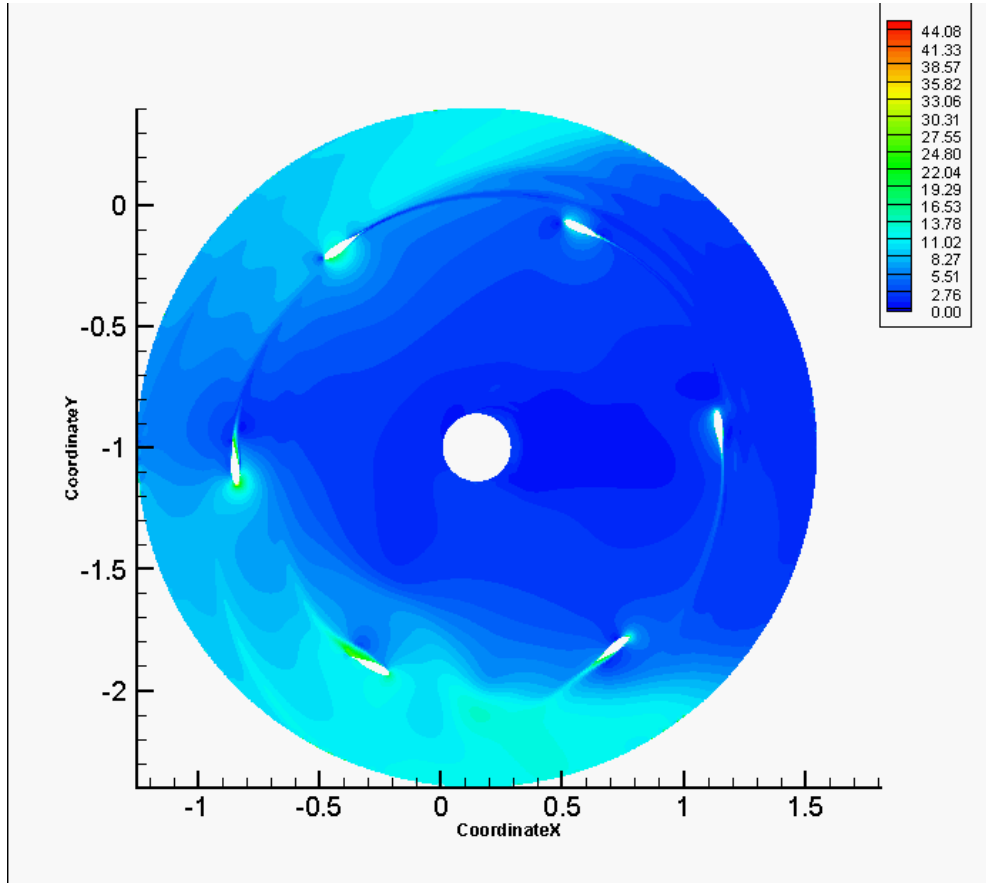

Widok od N

Zysk energii z wiatru (widok z góry)

- struktura przepływu turbulentnego
- analiza energii dla lokalizacji

Analiza struktury przepływu i rozkład ciśnień dla V2

The University
Of
Sheffield.

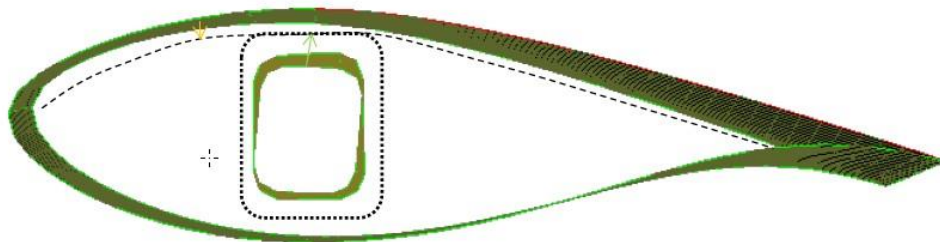
- Koszt obecnie stosowanych magnesów wysoki
- Głównym składnikiem kosztu magnesu jest związany z kosztem neodymu, który jest pierwiastkiem ziem rzadkich.
- Zadanie - rozwój magnesów o niższej zawartości neodymu, zachowując parametry magnesów występujących obecnie na rynku.
- Zaawansowane metody metalurgiczne i wysokotemperaturowa synteza, dodatki
- Badania własności magnetycznych – potwierdzone założenia (koszt niższy o 20-30%)

Łopaty turbin

- Celem jest osiągnięcie zmniejszenia ciężaru i kosztów produkcji łopat turbin o osi pionowej i poziomej przy zachowaniu dobrych parametrów energetycznych, osiągnięcie współczynnika C_p ok. 0,5.
- Oznacza to wzrost produktywności o ok. 5-9% w porównaniu do technologii dostępnych obecnie na rynku przy zachowaniu poziomu cen.
- Wyższa produktywność, przy kosztach na tym samym poziomie.

POLIPLASTAS

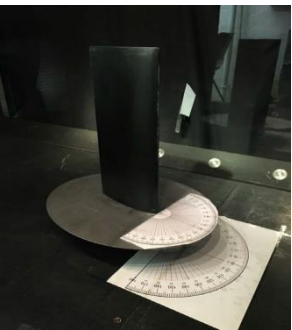
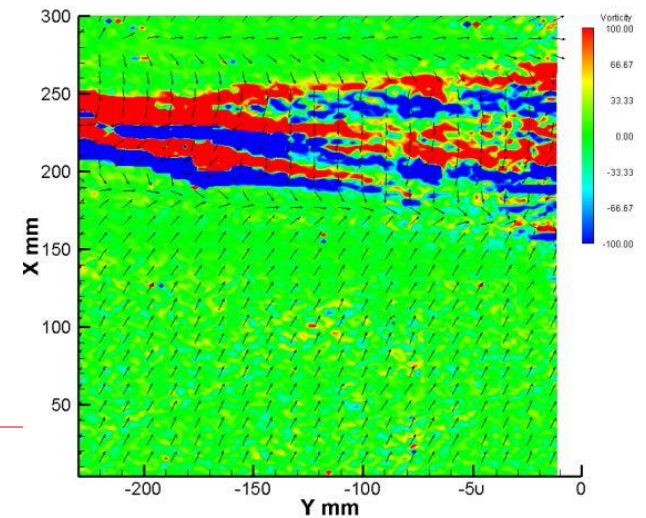
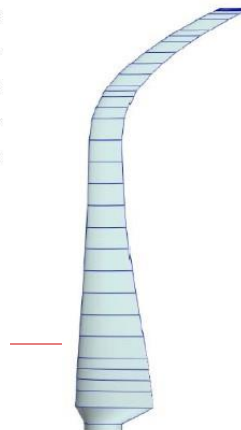
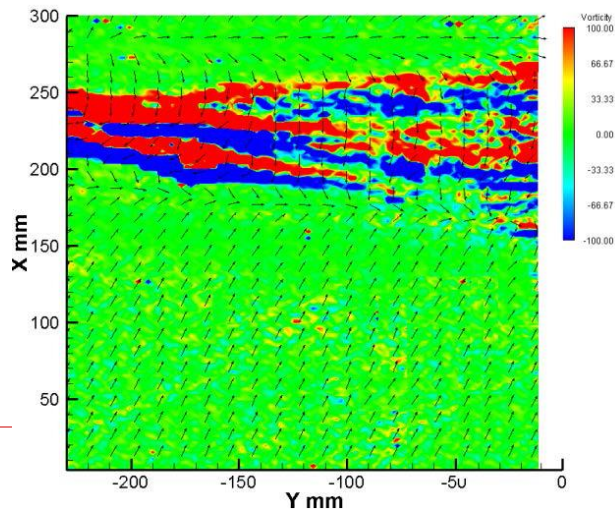
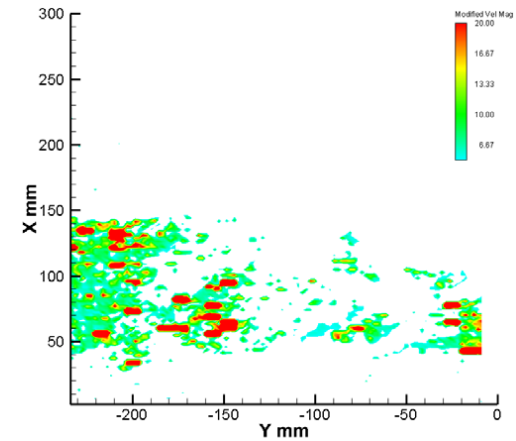
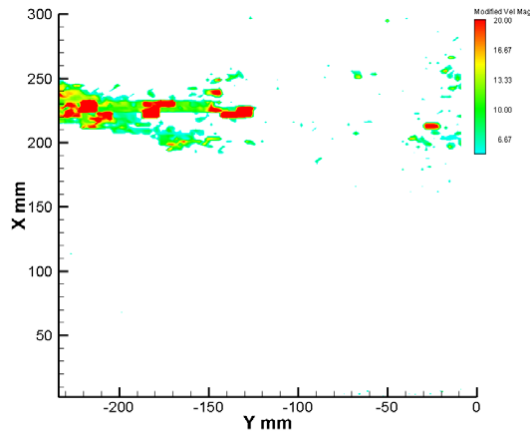
Badania w tunelu aerodynamicznym

The University Of Sheffield.

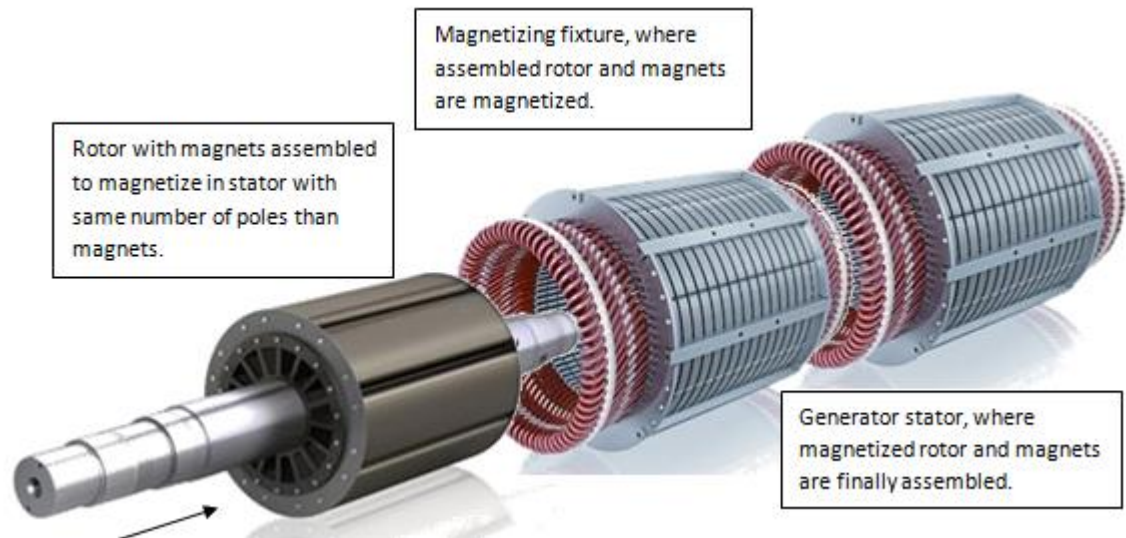
- porównanie łopaty prostej i pochylonej

Nisko-nakładowy generator z magnesami trwałymi

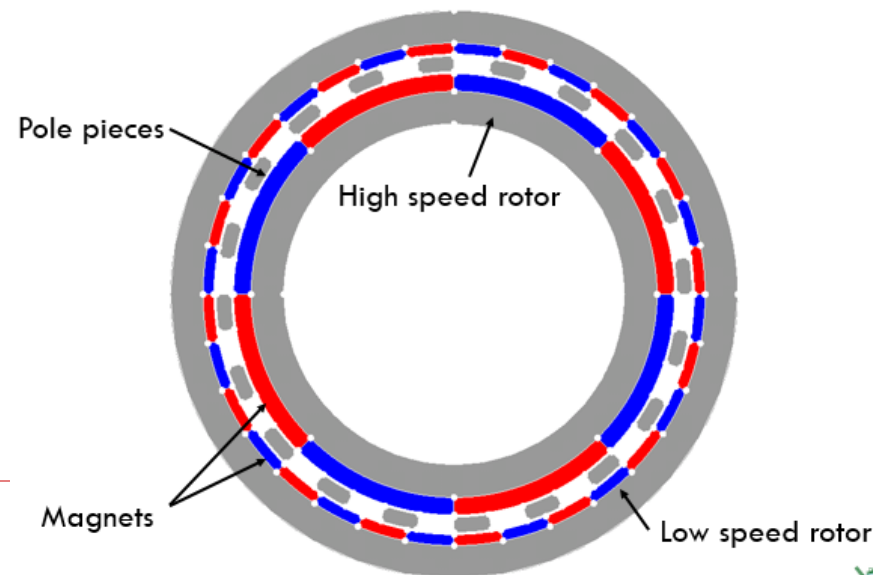
- Konstrukcja z magnesami trwałymi o wysokiej sprawności i bardzo niskiej zawartości harmonicznych.
- Nowa metoda magnesowania po montażu.
- Wyższa jakość za mniejszą cenę; zmniejszenie kosztów generatora o ok. 20%.
- Budowa segmentowa.

Przekładnia magnetyczna

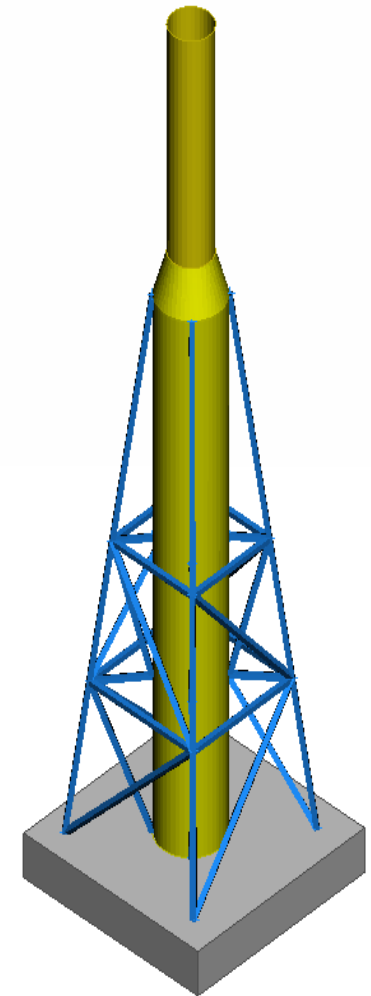
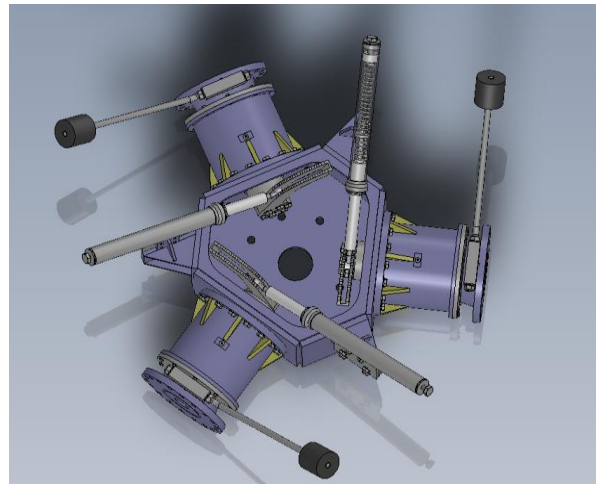
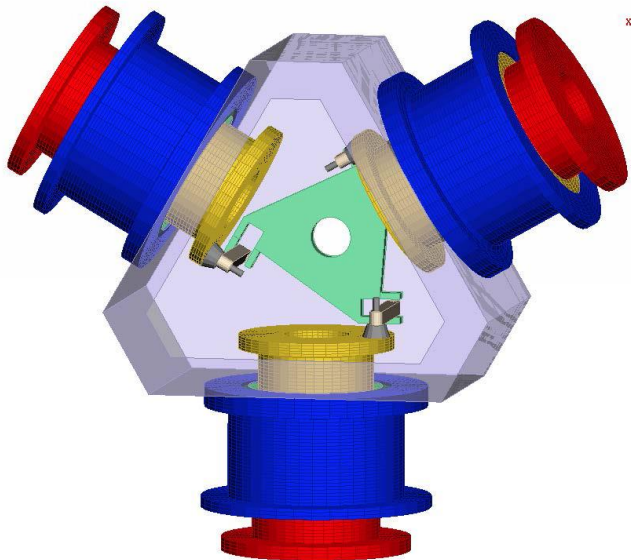

- Stosowane przekładnie mechaniczne dla mocy od 5 kW to źródło hałasu i wyższe koszty eksploatacyjne.
- Zmniejszenie wymiarów przekładni to zmniejszenie wymiarów, wagi i kosztów MTW.
- Przekładnia magnetyczna to:
  - brak emisji hałasu;
  - nie wymaga konserwacji mechanicznej.

Inne zagadnienia

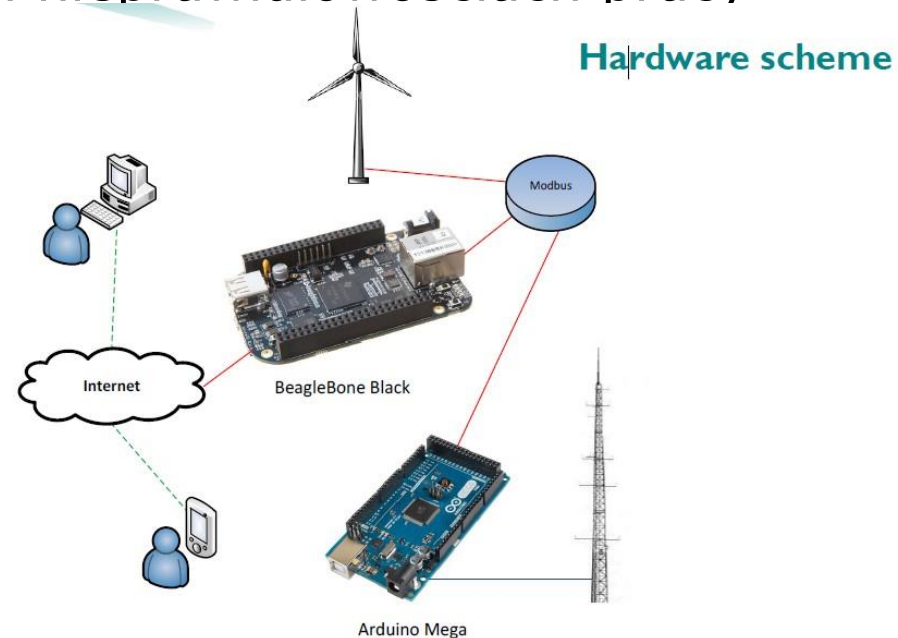
- Sterowanie kątem natarcia
- Hamulec aerodynamiczny
- Montaż masztu i turbiny

Elektronika, sterowanie i SCADA

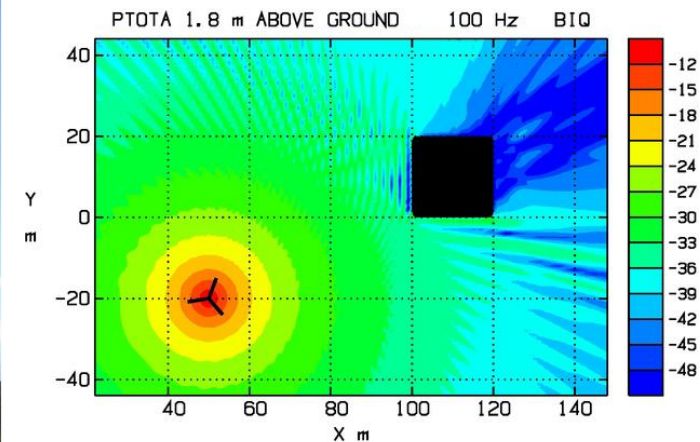
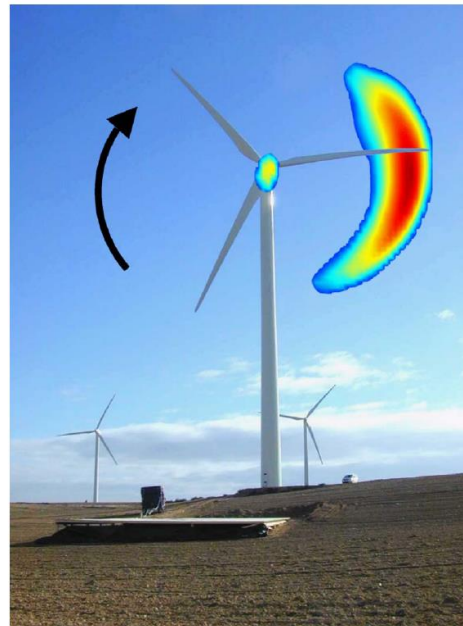
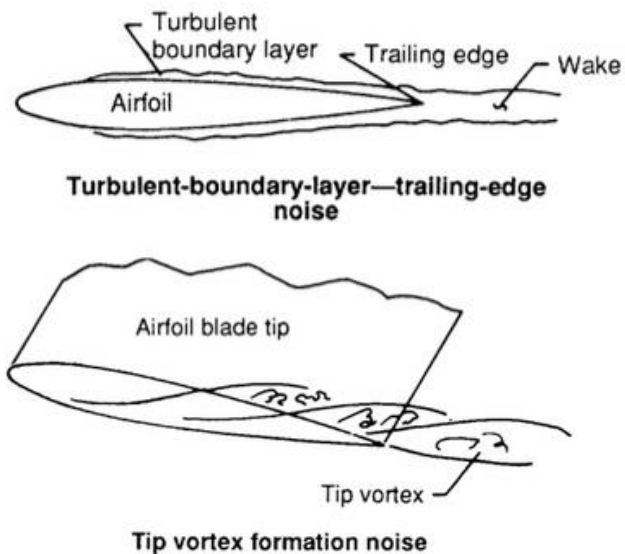

- Budowa inwertera dla wymogów europejskiego system kodów sieci elektroenergetycznych
- Monitorowanie energii wytwarzanej w MTW
  - Łączność bezprzewodowa przez Internet, software w smartfonach, tabletach lub PC
  - Identyfikacja i przesył informacji o odchyleniach od standardowych parametrów i nieprawidłowościach pracy celem podejmowania działań zapobiegawczych

Ograniczenie hałasu i wibracji

- obliczenia propagacji hałasu w terenach zurbanizowanych
- kroki dla minimalizacji hałasu i wibracji

Aspekty estetyczne

Type	3 – 6 KW			10 – 20 KW		Large
	Multi Blade Horizontal	Tube Hz	Vertical	Inclined		
maszt	✓	✓	✓	✓	✓	
łopaty	✓		✓	✓	✓	✓
obudowa		✓		✓	✓	
gondola						✓

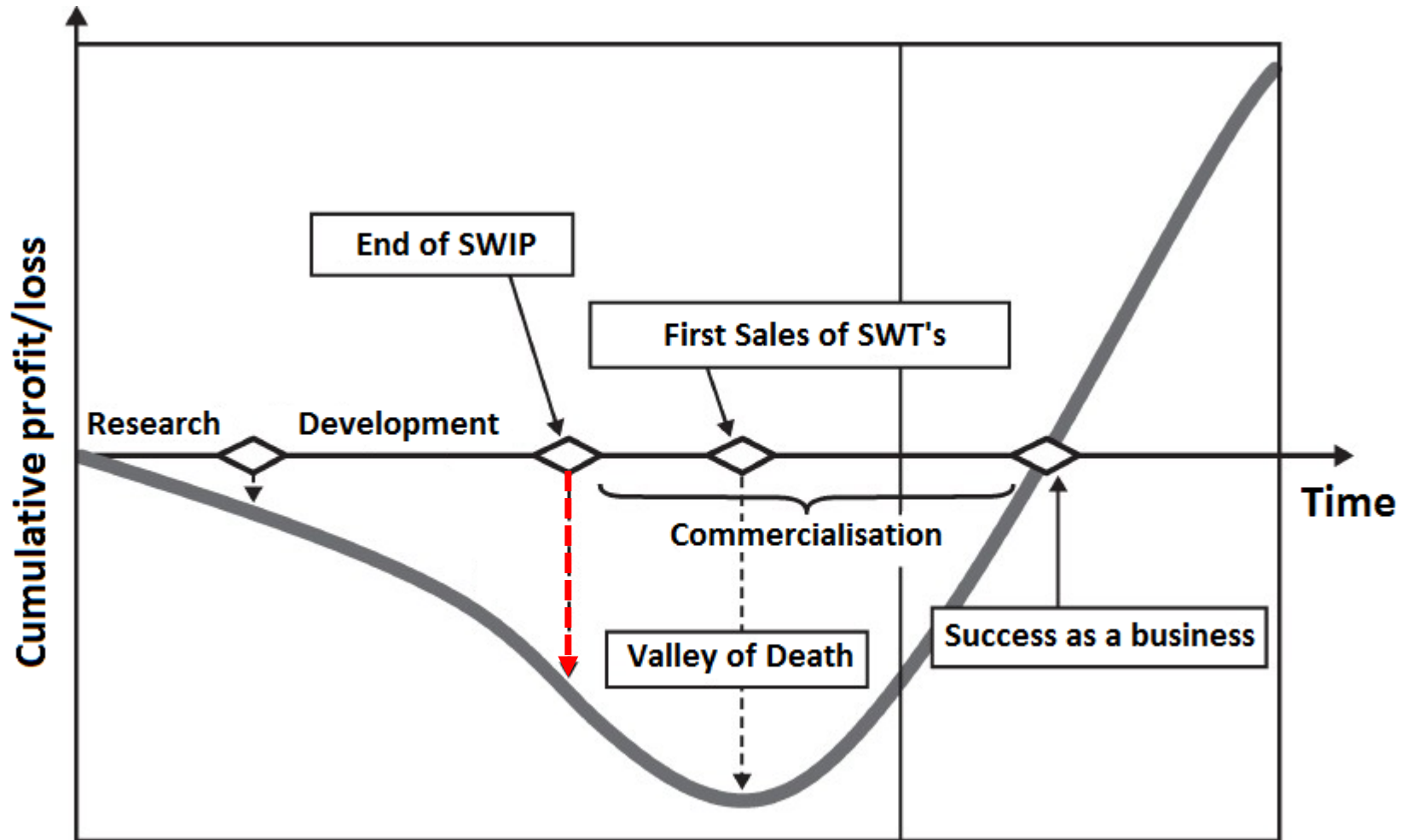
Wymagania i upowszechnienie wyników

- Wymagania i regulacje
  - Przegląd otoczenia regulacyjnego we wszystkich krajach partnerów projektu
  - Rola MTW w planach energetycznych
  - Systemy wsparcia
  - Wymagania normatywne, bezpieczeństwo
- Upowszechnienie wyników
  - Monitoring pracy MTW, weryfikacja
  - Publikacje
  - Materiały promocyjne
  - Konferencje, seminaria, warsztaty
  - Ankieta (na stronie bape.com.pl)
  - Podnoszenie świadomości społecznej

Wykorzystanie wyników – Dolina śmierci

Wnioski

- Nowe rozwiązania małych turbin wiatrowych powinny zwiększyć ich konkurencyjność na rynku „zielonej” energii
  - Konieczny jest dalszy rozwój technologii:
    - efektywności – wzrost produkcji energii
    - technologii – obniżenie kosztów
    - automatyki, sterowania – współpraca z siecią wewnętrzną i dystrybutora
  - Konieczne mechanizmy wsparcia, w tym prac badawczo-wdrożeniowych
-

Dziękuję za uwagę!

 www.swipproject.eu

This project has received funding from the European Union's Seventh Programme for research, technological development and demonstration under grant agreement N.º: 608554